

XXV TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js55 ,6-9)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Otsige Issandat, kuni ta on veel leitav, hüüdke teda, kuni ta on lähedal. Jumalatu jätku oma tee ja nurjatu mees oma mõtted, ning pöördugu Issanda poole, siis tema halastab; ja meie Jumala poole, siis tema annab paljugi andeks. “Sest minu mõtted ei ole teie mõtted, ja minu teed ei ole teie teed,” ütleb Issand. “Nii kui taevad on kõrgel üle maa, nõnda on minu teed kõrgemal kui teie teed, ja minu mõtted kõrgemal kui teie mõtted.”

See on Issanda Sõna.

(Vastulaul Ps145 , 2-3. 8-9. 17-18 R:18)

R: Issand on ligi kõigile, kes teda appi hüüavad.

Ma tänan sind igal päeval,
kiidan sinu nime ikka ja igavesti.
Issand on suur ja kõrgekskiidetav,
uurimatu on tema suurus.

R:

Issand on armuline ja halastaja,
kannatlik ja suur oma helduse poolest.
Issand on hea kõigile
ja tema halastus on üle kõigi ta tegude.

R:

Issand on õige kõigil oma teedel
ja helde kõigis oma tegudes.
Issand on ligi neile, kes teda appi hüüavad,
kõigile, kes teda tõemeeles appi hüüavad.

R:

(Teine lugemine Fi1 ,20-24.27a)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Vennad, ma ootan ja loodan pikisilmi, et ma ei jää milleski häbisse. Nagu alati, nii ka nüüd on Kristus minu ihus ülistatud, ükskõik, kas ma elan või suren. Jah, elu on mulle Kristus ja surm on võit. Kui ma aga peaksin edasi elama, tähendab see mulle viljakandvat tööd. Mille ma peaksin valima? Ma ei tea. Ma olen aina kahevahel: ma igatsen siit lahkuda ja olla Kristuse juures, sest seal on võrratult parem. Teie jaoks oleks ometi parem, kui ma jääksin siia. Aga teie elage Kristuse evangeeliumi vääriliselt.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Ap 16.14)

Halleluuja. Issand, ava meie süda
kuulama kõike, mida Sinu Poeg meile räägib. Halleluuja.

(Evangeelium Mt20 ,1-16a)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus rääkis oma jüngritele tähendamissõna: “Taevariik on majaisanda sarnane, kes läks varahommikul välja palkama päevatöölisi oma viinamäele. Ja kui ta oli töölistega päevapalga kokku leppinud, läkitas ta nad oma viinamäele. Ja kui ta läks välja kolmandal tunnil, nägi ta teisi turul jõude seismas, ning ta ütles neilegi: “Minge mu viinamäele, ja ma maksan teile palga, mis iganes seda väärt on.” Ja nemad läksid. Samamoodi läks ta välja ka kuuendal ja üheksandal tunnil ja tegi nõndasamuti. Aga kui ta üheteistkümnendal tunnil välja läks, leidis veel mõned, kes seisis ja ütles neilegi: “Miks te seisate siin kogu päeva jõude?” Nemad vastasid talle: “Meid ei ole keegi palganud.” Ja tema ütles neile: “Minge teiegi mu viinamäele.”

Aga kui õhtu kätte jõudis, ütles viinamäe isand oma valitsejale: “Kutsu töölised ja maksa välja nende palk, viimastest kuni esimesteni välja.” Ja üheteistkümnendal tunnil palgatud tulid ja said igaüks ühe teenari. Kui järg jõudis esimeste kätte, arvasid nemad, et neile makstakse rohkem, aga nemadki sai igaüks ühe teenari. Ja kui nad olid saanud, siis nad nurisesid majaisanda vastu: “Need, viimased, tegid ainult ühe tunni tööd, aga sina maksad neile sama palga kui meile, kes me oleme talunud päeva koormat ja lõõska?” Aga isand vastas neile ja ütles: “Sõber, ma ei tee sulle ülekohut! Kas sa ei leppinud siis minuga kokku ühe teenari peale päevapalgaks? Võta oma palk ja mine oma teed, aga sellele viimasele tahan mina anda nõnda kui sinulegi! Kas ma ei tohi siis enese omaga teha seda, mida ma tahan? Või on sinu silm sellepärast kade, et ma hea olen? Nõnda saavad viimased esimesteks ja esimesed viimasteks.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord kohtas üks multimiljonär tänaval oma koolipõlve pinginaabrit, keda ta polnud ammu näinud. Mõlemal oli kohtumisest hea meel, ja rikas mees veenis koolivenda teda saatma, et vesteldes vanu aegu meelde tuletada. Miljonär oli teel autopoodi, sest tal oli plaanis minna endale uut autot ostma, ja nii kõndisid nad koos sinnasuunas. Jõudnud kohale, esitas miljonär tellimuse: "Kaks S-klassi Mercedest palun – üks mulle ja teine minu sõbrale"... "Kuidas nii?!" oli koolivend rabatud. "Noh, aga mis siis on – kas sa siis ei mäleta, kuidas sa mulle ükskord kooliajal jäätise välja tegid?" küsis miljonär vastu.

Milliseid tundeid äratas see lugu teie, armsad õed ja vennad? Võibolla olete selle koolivenna peale veidi kadedad, kuid tegelikult oli auto kinkimine niisugustel asjaoludel üsna küsitav tegu. Seda raha, millega rikas mees poosetas, ei teeninud ta ju üldsegi ise. Selle nimel nägid vaeva sajad, võibolla tuhandet töölised, kelle kehvapoolse palga arvelt pärines miljonäri varandus.

Kuigi mõnigi seik piiblist võib meile tunduda vähemalt sama imelik kui see auto kinkimise lugu, siis peame meeles pidama, et Jumal ei ole inimene. On ju väga suur vahe sellel, kui keegi on Jumal, või kui keegi Jumalat ainult mängib.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, tänane evangeelium viinamäe isandast, kes läks välja töölisi palkama, paneb küsima: kas meie kodulinnas on veel koht, kus palgatakse päevatöölisi? Paraku, kui võtta mõistet "päevatööline" sõnasõnalt, siis arenenud riikides neid turuplatsidel ootamas enam ei näe. Enamik töid nõuab tänapäeval kvalifikatsiooni, ja seetõttu saab vaid väheseid töid nn "turuvarblaste" abil läbi viia.

Tegelikult polnud see ju ka Jeesuse kaasajal sugugi peamine töövõtuvorm. Käsitöölised, nagu Jeesuse kasuisa Joosep, töötasid teise mudeli järgi – nad muretsesid materjali, tegid sellest mööblitüki või muud sarnast, ja alles siis müüsid oma toote või tegid vahetuskaupa, vahel valmistasid ka midagi ettetellija soovide kohaselt. Niisamuti ei saanud preestrid ja sõdurid olla kuidagi päevatöölised, ning paljud talupidajad harisid oma põlde ainult perekonnaliikmete ja terveks hooajaks palgatud sulaste abiga. Järelikult käsitletakse ka äsjakuuldud evangeeliumis ainult üht väikest ja eripärast segmenti omaaegsest tööturust.

Kuid ennekõike peaksime tähele panema Jeesuse viisi end väljendada. Sageli võrdleb ta inimesi lammastega, kuigi ka neil aegadel olid inimesed lammastest targemad. Niisamuti tunduvad paljud teisedki Jeesuse tähendamissõnad ülepakkumisena. Kuid teisest küljest, kas me anname endale aru, kui raske on üldse inimese keeles rääkida sellest, mis on tähtis Jumalale? Võibolla alles selle äratundmise läbi saab mõndagi seekordsest tähendamissõnast selgemaks. Jeesus räägib ju lihtsatele inimestele ja kasutab elupildikesi, millest iga inimene aru saab. Nende tõlgendus on aga mitmekihiline – lihtsale lihtne, keerulisele keeruline.

Et mõista tänast evangeeliumi, tuleb tõdeda, et õiglus saab igale inimesele osaks üpris erineval määral. Keegi sünnib rikkasse perekonda, rahuajal, paljude vaimuannetega – teine ei saa saatuselt eluks kaasa midagi mainitust. Peame leppima, et keegi teine on meie saatusel lähtepunktid juba ette määranud. Seepärast tähendab ka tänane võrdpilt kõigepealt seda, et Jumala ees peab iga inimene sooritama erineva eksami, kandma vastutust oma konkreetse elutöö eest, võttes arvesse kõiki selle iseärasusi.

Keegi peab kandma päeva kuumust ja töö raskust, kuid ta teab, et õhtul ootab teda palk, mis on vajalik nii tema enda kui pere jaoks. Teine kannatab teadmatuses, kas tal ikka on homme midagi endale ja oma lastele lauale panna. Ja kui talle paari tunni töö eest päevapalk välja makstakse, siis on ta siiski saanud tasu kogu päeva kannatuse eest.

Igapäevases elus toimub see ju üpris sarnaselt. Vahel tundub meile, et meil on kindel töökoht ja kõik kulgeb rutiinselt – kuid äkki, täiesti ootamatult, töökoht kaob, ja siis algavad otsingud ja ebakindlus, juhutööd, püüd hakata ettevõtjaks vms. Peale selle juhtuvad õnnetused, ootamatud rasked haigestumised, puhkevad sõjad või epideemiad, mis üldiste tööturuprobleemide kõrval väljapääsu leidmist veelgi raskendavad.

Armsad õed ja vennad, tänane evangeelium kinnitab meile just seda, et kõigist neist olukordadest on Jumala ees väljapääs. Jumal võtab inimese elutöö vastu igal juhul, siis kui inimene on talle pakutud šansse kasutanud. Kuidas paistab meie elutöö aga teiste inimeste silmade läbi, see polegi nii tähtis, sest igas inimeses võib peituda üllatus, nii positiivses kui negatiivses mõttes. Tähtis on ennekõike see, et me oma südametunnistuse ees loodaksime Jumala õigluse peale. Aamen.